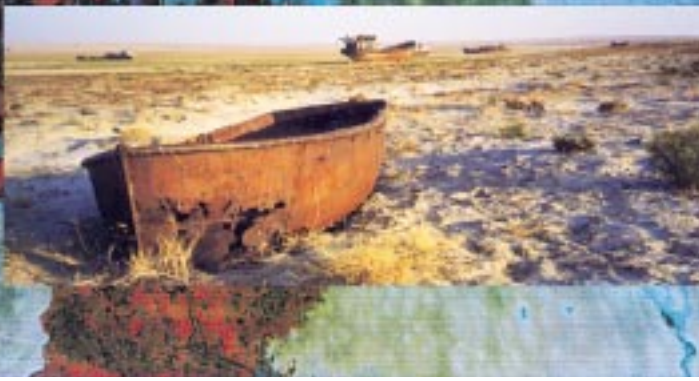

An aerial photograph of the Aral Sea, showing its characteristic shape and the surrounding land. A semi-transparent map of the sea is overlaid on the image, highlighting the sea's outline in a darker blue. The water in the photograph shows varying shades of blue and green, indicating different depths and possibly some algae or sediment.

Støt fiskerne ved Aralsøen

- gennem Landsforeningen Levende Hav
i samarbejde med den kazakiske
forening Aral Tenizi (Aralsoen)

Projektet støttes
af Danida,
Demokratifonden,
Den Grønne Fond,
private fonde
og donorer.

Aralsoen

Et kunstvandingsprojekt, der blev til en menneskeskabt naturkatastrofe uden sidestykke i historien.

Før 1975 var Aralsøen verdens fjerdestørste sø, $1\frac{1}{2}$ gange så stor som Danmark. Søen ligger i den centralasiatiske ørken 700 km øst for det Kaspiske Hav. Aralsøen har tilløb fra to floder, Amu Darja i syd og Syr Darja i nord, som er de eneste og derfor livsvigtige vandårer for opretholdelsen af livet i og omkring Aralsøen.

Dette valgte Sovjetunionen at se bort fra, da man i 50'erne iværksatte de store planer for bomulds-, ris-, hvede- og hirsedyrkning langs de to floder. Man byggede et omfangsrigt kanal anlæg, som ledte flodvandet ud på markerne, med det resultat, at Aralsøen kun fik tilført 10% af det vand, som er nødvendigt for at opretholde den økologiske balance. Den mindskede vandtilførsel og fordampningen medførte, at saltindholdet i perioden fra midten af 50'erne og frem til 1975 steg fra under 10 promille til mellem 25-50 promille. Det betød, at alle ferskvandsfiskene forsvandt og dermed også fiskeriet på dem. Havnene udtørrede, og skibs- og færgetrafikken forsvandt sammen med de mange erhverv, som hører til en driftig produktions- og handelsregion. I dag er situationen nogenlunde stabiliseret, hvad fordampningen angår, men søen er svundet ind til en $\frac{1}{3}$ af sin oprindelige størrelse.

Foto: Lars Bertelsen

- **Fiskerne**

Allerede i 60'erne kunne fiskerne se, at vandstanden og fangsterne faldt, og man måtte grave kanaler fra havnene ud i søen for at komme på fiskeri. Men i 1975 var det slut med fiskeriet på Aralsøen. Før kunstvandingsprojektet fangede fiskerne op mod 50.000 tons spisefisk årligt i søen, så da søen tørrede ind forsvandt fisken som den vigtigste fødevarer og dermed eksistensgrundlaget for op imod 100.000 mennesker. De få fiskere, som blev tilbage i Aralskregionen, fortsatte med at fiske i de mindre søer og floderne, suppleret med et nomadefiskeri i andre søer og floder, der ligger op til 1500 kilometer fra deres hjem og familier ved Aralsøen.

- **Projektet »Fra Kattegat til Aralsøen«**

Projektet startede i 1991, hvor vi første gang mødte fiskerne ved Aralsøen, og i 1994 bad fiskerne os om hjælp til at fange fladfisk, en skrubbeart som de mente, der var blevet mange af i Aralsøen. Man havde nemlig i 1979 udsat skrubber og andre fiske- og skaldyrarter i Aralsøen i et forsøg på igen at få fisk i søen, og specielt skrubberne havde klaret sig fint. Vi sagde ja, og et fisker til fisker projekt med titlen "Fra Kattegat til Aralsøen" blev udviklet. Med støtte fra private fonde, Demokratifonden og Danida har projektet siden kunnet støtte fiskerne med viden og fiskeriudstyr, samt støtte til behandlingen og salget af skrubber i Kazakstan.

Siden 1996 har projektet medvirket til oprettelsen af mange fiskerikoooperativer, og i dag samarbejder projektet med alle fiskere og tilhørende virksomheder i Aralskregionen.

Regionen er geografisk set meget større end Danmark, men der bor i dag kun ca. 65.000 mennesker.

- **Foreningen Aral Tenizi**

Udover støtten til fiskeriet og opbygningen af fiskerikoooperativer har projektet støttet og fremmet opbygningen og etableringen af en demokratisk forening. Efter dansk forbillede er der oprettet en forening, Aral Tenizi (Aral Søen), hvis formål er at få genoprettet Aral Søen ved bl.a. at reetablere fiskeriet på Aral Søen. Foreningen blev startet af en håndfuld af projektets mest engagerede støtter i regionen, og den har i dag tæt på 1000 betalende medlemmer. Foreningen er den første og endnu eneste demokratiske forening,

og den har haft ansvaret for fordelingen af det donerede og indsamlede udstyr, som pro-

jektet via fire større transporter siden 1996 har sendt til Aralskregionen. Udstyret er både fiskeriudstyr og ting, som gives til støtte for lokalbefolkningen - især skolerne i området.

- ***Du kan også støtte fiskerne ved Aralsøen***

I efteråret 2000 sendte fiskerne og skolerne gennem Aral Tenizi en anmodning til Landsforeningen Levende Hav. De beder os støtte med brugt udstyr til mange formål. Vi planlægger nu at sende en transport i efteråret 2001. Det bliver en transport med udstyr, som der er hårdt brug for i regionen, og vi beder dig om at yde et bidrag. Bidraget kan være udstyr eller penge til indkøb af udstyr, og Levende Hav og Aral Tenizi garanterer dig, at hele dit bidrag, dvs. 100% af din støtte, vil komme befolkningen ved Aralsøen tilgode, da bl.a. administrationen og transporten er støttet af fonde.

Udstyrsliste i forbindelse med indsamling af udstyr til befolkningen ved Aralsøen

• Fiskeriudstyr:

Materiale til at reparere frysecontaniere
Materialer til syning af garn, tæller og indergarn
Brugte garn og tæller, tovværk, twist, knive
Bådmotorer 25 –30 hk, ismaskine
Sø-redningsudstyr, veste, nødblus og andet signalgrej
Støvler, gummitøj, handsker, termo- og anden beklædning

• Elektronik og andet udstyr til skoler og foreningen:

Computere og printere, kopi-, fax- og regnemaskiner
Kontormøbler, arkivskabe, stole, borde etc.
Papir af alle slags og materialer til fremstilling af plancher
Ringbind, hæfter, blyanter, kuglepenne etc.

• Andet udstyr:

Udstyr til telte – petroleums koge- og varmeapparater
Video og TV til foreningens oplysningsarbejde
Kantineudstyr, service, ovn,
Engelsksproget undervisningsmateriale

• Sådan støtter du projektet:

Har du har noget af ovenstående udstyr, som du vil donere til projektet så kontakt Levende Havs sekretariat på tlf. 87 58 07 55, fax 87 58 07 56, e-mail llh@levende-hav.dk eller via www.levende-hav.dk

Hvis du vil støtte indsamlingen økonomisk kan du indbetale et beløb mærket »Aralsoen« til Girokonto 110 4527, eller til Andelskassen Merkur bank reg. 8401 konto 1015298.

Hvis du har behov for yderligere oplysninger, så kontakt sekretariatet. Vi har også en video om Aralsøen og projektet, som du er velkommen til at låne. Videoen er produceret og udlånt af norsk TV, og den er på ca. et kvarter.

